



BÜEFAD

# BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

Uluslararası Hakemli Dergi

XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf  
Öğretmenliği Eğitimi  
Sempozyumu Özel Sayısı  
(21-23 Mayıs 2015, Bartın/TÜRKİYE)

*Special Issue on XIV. International  
Participation Symposium of  
Primary School Teacher Education  
(21-23 May, 2015 - Bartın, TURKEY)*

BARTIN UNIVERSITY  
JOURNAL  
OF FACULTY OF  
EDUCATION  
International Refereed Journal

ISSN 1308-7177



# BARTIN ÜNİVERSİTESİ EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ

## BARTIN UNIVERSITY JOURNAL OF FACULTY OF EDUCATION

ISSN:1308-7177

ULUSLARARASI HAKEMLİ DERGİ / INTERNATIONAL REFEREED JOURNAL

XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı

Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (21-23 May, 2015)

### **Sahibi**

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Adına  
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Dekan)

### **Editör**

Yrd. Doç. Dr. Sedat BALLYEMEZ

### **Editör Yardımcısı**

Arş. Gör. Dr. Gamze YAVUZ KONOKMAN

### **Alan Editörleri**

Prof. Dr. Çetin SEMERCİ  
Doç. Dr. Necati HIRÇA  
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ  
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK  
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR  
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ  
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN  
Yrd. Doç. Dr. Harun ER  
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA  
Yrd. Doç. Dr. Sinem TARHAN  
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK  
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ  
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA

### **Yabancı Dil Sorumlusu**

Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN

### **Yayıma Hazırlık**

Arş. Gör. Arzu ÇEVİK  
Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ

### **Sekretarya**

Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU

### **Teknik Sorumlular**

Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ  
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI

### **İletişim**

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi  
74100 BARTIN – TÜRKİYE  
e-posta: bufad@bartin.edu.tr  
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi (BÜEFAD), yılda iki kez yayımlanan uluslararası hakemli bir dergidir. Yazıların sorumluluğu, yazarlarına aittir.

### **Owner**

On Behalf of Bartın University Faculty of Education  
Prof. Firdevs GUNES (Dean)

### **Editor**

Asst. Prof. Sedat BALLYEMEZ

### **Editor Assistant**

RA. Gamze YAVUZ KONOKMAN

### **Field Editors**

Prof. Cetin SEMERCI  
Assoc. Prof. Necati HIRCA  
Assoc. Prof. Nuriye SEMERCI  
Asst. Prof. Ayse Derya ISIK  
Asst. Prof. Ayla CETIN DINDAR  
Asst. Prof. F. Gizem KARAOGLAN YILMAZ  
Asst. Prof. Gulsun SAHAN  
Asst. Prof. Harun ER  
Asst. Prof. Neslihan USTA  
Asst. Prof. Sinem TARHAN  
Asst. Prof. Suleyman Erkam SULAK  
Asst. Prof. Sureyya GENC  
Asst. Prof. Yilmaz KARA

### **Foreign Language Specialist**

Asst. Prof. Ozge GUN

### **Preparing for Publication**

RA. Arzu CEVIK  
RA. Omer KEMIKSIZ

### **Secretary**

RA. Hasan Basri KANSIZOGLU

### **Technical Assistants**

Asst. Prof. Ramazan YILMAZ  
RA. Baris CUKURBAS

### **Contact**

Bartın University Faculty of Education  
74100 BARTIN – TURKEY  
e-mail: bufad@bartin.edu.tr  
Tel: +90 378 223 54 59

Bartın University Journal of Faculty of Education (BUJFED) is a international refereed journal that is published two times a year. The responsibility lies with the authors of papers.

**Kapak:** Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI – Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL

### **Dizin / İndeks**

ULAKBİM Sosyal ve Beşeri Bilimler Veri Tabanı, EBSCOHOST, Index Copernicus, Proquest Education Journals Database, Modern Language Association, Citefactor, The Directory of Research Journal Indexing, Open Academic Journal Index, Ulrich's Periodicals Directory

**SEMPOZYUM BİLİM KURULU / SYMPOSIUM SCIENTIFIC COMMITTEE**

- Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Ahmet SABAN (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)  
Prof. Dr. Ali AZAR (Bülent Ecevit Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Ali Rıza AKDENİZ (Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Asuman Seda SARACALOĞLU (Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Prof. Dr. Ayfer KOCABAŞ (Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi)  
Prof. Dr. B. Ünal İBRET (Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Burhanettin DÖNMEZ (İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK (Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi)  
Prof. Dr. Çetin SEMERCİ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Prof. Dr. Cevat CELEP (Kocaeli Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Firdevs KARAHAN (Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Hayati AKYOL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. İbrahim BİLGİN (Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. İsa KORKMAZ (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)  
Prof. Dr. M. Dursun ERDEM (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Mehmet BAHAR (Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Mehmet Engin DENİZ (Düzce Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Mehmet GÜLTEKİN (Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Prof. Dr. Mehmet KÜÇÜK (R. Tayyip Erdoğan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Mehmet KUTLU (Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Mimar TÜRKKAHRAMAN (Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Murat ALTUN (Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Mustafa ERGÜN (Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Prof. Dr. Mustafa SAFRAN (Öğretmen Yetiştirme Grubu Yürütücüsü / Gazi Üniversitesi)  
Prof. Dr. Mustafa Volkan COŞKUN (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Ramazan SEVER (Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Prof. Dr. Rifat ÇOLAK (Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Salih ÇEPNİ (Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Prof. Dr. Sebahattin ARIBAŞ (Adıyaman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Sefer ADA (Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi)  
Prof. Dr. Selahattin TURAN (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı)  
Prof. Dr. Selma YEL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)  
Doç. Dr. Ali MEYDAN (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Doç. Dr. Ayfer ŞAHİN (Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Doç. Dr. Bekir BULUÇ (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)  
Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN (Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Doç. Dr. Emre ÜNAL (Niğde Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Doç. Dr. Erol DURAN (Uşak Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Doç. Dr. Fatma Susar KIRMIZI (Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Doç. Dr. Kasım YILDIRIM (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Doç. Dr. Mehmet TURAN (Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Doç. Dr. Muammer YILMAZ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Doç. Dr. Mustafa ULUSOY (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)  
Doç. Dr. Necati HIRÇA (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Doç. Dr. Nil DUBAN (Afyon Kocatepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

**Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi - Bartın University Journal of Faculty of Education**  
**XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı**  
**Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (May 21-23, 2015)**

Doç. Dr. Sabri SİDEKLİ (Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Doç. Dr. Turan TEMUR (Dumlupınar Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Yrd. Doç. Dr. Gülhiz PİLTEN (Necmettin Erbakan Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi)  
Yrd. Doç. Dr. Kemal KÖKSAL (Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi)  
Yrd. Doç. Dr. Oğuzhan KURU (Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Yrd. Doç. Dr. Yalçın BAY (Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi)  
Yrd. Doç. Dr. Yasemin KUŞDEMİR (Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi)

**ÇAĞRILI KONUŞMACILAR / INVITED SPEAKERS**

Prof. Dr. Doug HARTMAN Michigan State University  
Dr. Jodene FINE Michigan State University  
Prof. Dr. Kamil ÖZERK Oslo University

**SEMPOZYUM DÜZENLEME KURULU / SYMPOSIUM ORGANIZING COMMITTEE**

Doç. Dr. Muammer YILMAZ (Düzenleme Kurulu Başkanı)  
Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK  
Yrd. Doç. Dr. Yılmaz KARA  
Yrd. Doç. Dr. F. Gizem KARAOĞLAN YILMAZ  
Yrd. Doç. Dr. Sedat BALYEMEZ  
Yrd. Doç. Dr. Süreyya GENÇ  
Yrd. Doç. Dr. Ayşegül TURAL  
Yrd. Doç. Dr. Harun ER  
Yrd. Doç. Dr. Umut SARAÇ  
Yrd. Doç. Dr. Özge GÜN  
Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK  
Yrd. Doç. Dr. Ayşe ELİÜŞÜK  
Yrd. Doç. Dr. Ayla ÇETİN DİNDAR  
Yrd. Doç. Dr. Burçin GÖKKURT  
Yrd. Doç. Dr. Cemal TOSUN  
Yrd. Doç. Dr. Fatma ÜNAL  
Yrd. Doç. Dr. Gülsün ŞAHAN  
Yrd. Doç. Dr. Neslihan USTA  
Yrd. Doç. Dr. Ramazan YILMAZ  
Yrd. Doç. Dr. Seçil Eda KARTAL  
Yrd. Doç. Dr. Sema SULAK  
Öğr. Gör. Hüseyin UYSAL  
Öğr. Gör. Övgü ÖZPARLAK  
Öğr. Gör. Reha SARIKAYA  
Arş. Gör. Ahmet Volkan YÜZÜAK  
Arş. Gör. Arzu ÇEVİK  
Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI  
Arş. Gör. Bekir GÜLER  
Arş. Gör. Davut GÜREL  
Arş. Gör. Eda AKDOĞDU  
Arş. Gör. Eda ÇÜRÜKVELİOĞLU  
Arş. Gör. Ensar AYDIN  
Arş. Gör. Fatih TAŞ  
Arş. Gör. Hasan Basri KANSIZOĞLU  
Arş. Gör. İbrahim ÇELİK  
Arş. Gör. Murat TEKİROĞLU

**Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi - Bartın University Journal of Faculty of Education**  
**XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı**  
**Special Issue on XIV. International Participation Symposium of Primary School Teacher Education (May 21-23, 2015)**

Arş. Gör. Ömer KEMİKSİZ  
Arş. Gör. Tuğba UYGUN  
Arş. Gör. Yasemin BÜYÜKŞAHİN

**ÖNEMLİ TARİHLER/ IMPORTANT DATES**

Bildiri Özeti Son Gönderme Tarihi <i>01 Ekim 2014 - 10 Nisan 2015</i>	Abstract Submission <i>October 01, 2014 – April 10, 2015</i>
Kabul Edilen Bildirilerin İlanı <i>12 Nisan 2015</i>	Notification of Acceptance <i>April 12, 2015</i>
Erken Kayıt Son Tarih <i>17 Nisan 2015</i>	Early Registration Deadline <i>April 17, 2015</i>
Tam Metin Son Gönderme Tarihi <i>15 Haziran 2015</i>	Full Text Submission <i>June 15, 2015</i>
Sempozyuma Kayıt Son Tarih <i>16 Mayıs 2015</i>	Standard Registration Deadline <i>May 16, 2015</i>
Program İlanı <i>18 Mayıs 2015</i>	Notification of Programme <i>May 18, 2015</i>
Sempozyum Tarihi <i>21-23 Mayıs 2015</i>	Symposium <i>May 21-23, 2015</i>
Sempozyum Salonları <i>Bartın Üniversitesi Merkez Kampüsü</i> <i>BARTIN - TÜRKİYE</i>	Symposium Salons <i>The Main Campus of Bartın University</i> <i>BARTIN - TURKEY</i>

## SUNUŞ

Değerli Meslektaşlarım,

Bu yıl “**14. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (USOS 2015)**” Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi ev sahipliğinde yapılmıştır.

Ülkemizde 1994 yılından bu yana çeşitli eğitim fakülteleri tarafından 13 kez düzenlenen, bilimsel niteliği, eğitsel değeri ve mesleki eğiticiyi yönüyle önemli bir saygınlığa ulaşan bu Sempozyumun 14.sünü **21-23 Mayıs 2015** tarihleri arasında Bartın’da yapmanın büyük gururunu ve heyecanını yaşadık.

Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi olarak öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği dil, zihinsel ve sosyal becerileri geliştirmeleri, eğitim biliminin çağdaş yaklaşım, yöntem ve tekniklerini özümsemeleri ve en önemlisi de 21. yüzyılın becerilerine sahip olmaları üzerinde önemle durmaktayız. Bu anlayışla düzenlediğimiz Sempozyumun amacı, Sınıf Öğretmenliği eğitimine yönelik bilimsel çalışma, uygulama ve deneyimleri paylaşmak, bu alanda çalışan akademisyen, öğretmen ve öğrencileri bir araya getirerek bilimsel ve sosyal etkileşimi üst düzeye çıkarmak, aralarında işbirliği ve eşgüdüm sağlamak, yeni bakış açıları ve çalışma alanları oluşturmaktır.

Sempozyumun bilimsel niteliğini arttırmak için yurt dışından ve yurt içinden alandaki en iyi bilim insanların sempozyuma katılımı sağlanmaya çalışılmıştır. Ayrıca sınıf öğretmenliğinin güncel sorunlarını ayrıntılı olarak tartışmak ve değerlendirmek için gerekli bilimsel ortamlar oluşturulmuştur. Bu kapsamda sempozyumda, davetli bildiriler, konferanslar, paneller, poster sunumları ve atölye çalışmalarına yer verilmiştir. Kısaca bilimsel ve sosyal etkileşimi zengin bir sempozyum gerçekleştirilmiştir. Sempozyum süresince alandaki güncel bilgiler paylaşılmış, tartışılmış, özgün ve yeni fikirlere ulaşılmış ve bu eğitimin tüm paydaşlarının bilgisine sunulmuştur.

Sempozyum sonunda katılımcılar tarafından gönderilen bildiri tam metinleri, yeniden hakem incelemesinden geçirilmiş ve olumlu olarak değerlendirilenler bu özel sayıda yayımlanmıştır.

Geleceğin öğretmenlerini yetiştirme açısından büyük önem taşıyan bu Sempozyuma bildiri, panel, konferans gibi sunumlarla veya dinleyici olarak katılan ve bize destek veren tüm katılımcılara, Fakültemiz adına teşekkür eder, çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Saygılarımızla

**Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ**  
Bartın Üniversitesi  
Eğitim Fakültesi Dekanı

**İÇİNDEKİLER / CONTENTS**

---

<b>Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ - Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK - Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI</b> <b>Mobil Öğrenme Uygulamalarının Öğretmen Adaylarının Tablet Bilgisayar Kullanma Becerilerine Etkisi</b> <i>The Effect of Mobile Learning Applications Using Tablet Computer Skills of Candidates Teachers</i>	<b>1 - 10</b>
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13193	
<b>Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ - Arş. Gör. Barış ÇUKURBAŞI - Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK</b> <b>Bilgi Teknolojisinden Beyin Teknolojisine: Mobil Öğrenme Projesinin Değerlendirilmesi</b> <i>Evaluation of the from Knowledge Technology to Brain Technology Mobile Learning Project</i>	<b>11 - 18</b>
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13194	
<b>Doç. Dr. Hakan UŞAKLI</b> <b>Sınıf Öğretmeni Adaylarının İlkokul Öğrencilerine Sosyal Duygusal Öğrenme Becerilerini Tanıtmalarına İlişkin Görüşleri</b> <i>Opinions of Faculty Elementary School Teaching Students on Introducing of Social Emotional Learning to Primary School Students</i>	<b>19 - 31</b>
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13195	
<b>Doç. Dr. Ayşe MENTİŞ TAŞ - Tuğba Cevriye ÖZKARAL</b> <b>Sosyal Bilgiler 4-5. Sınıf Programı ve Ders Kitaplarının Yer Temelli Eğitim Yaklaşımına Göre Değerlendirilmesi</b> <i>Evaluating the Social Studies Syllabus, and the Textbooks for Grades 4 and 5 According to the Place-Based Education Approach</i>	<b>32 - 43</b>
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13196	
<b>Doç. Dr. Barış ÇAYCI – Filiz ALTUNKESER</b> <b>Öğretmen Adaylarının Yapılandırmacı Anlayışa Yönelik Tutumları İle Etkililiğine Yönelik Görüşleri</b> <i>Opinions for Efficiency and Attitudes towards Constructivist Approach of Teacher Candidates</i>	<b>44 - 61</b>
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13197	
<b>Yrd. Doç. Dr. Soner DOĞAN - Hilal ÇALMAŞUR - Duran DEMİR</b> <b>Sınıf Öğretmenlerinin Liderlik Kavramına ve İlkokul Yöneticilerinden Bekledikleri Liderlik Davranışlarına İlişkin Görüşleri</b> <i>Classroom Teachers' Opinions on the Concept of Leadership and Leadership Behaviour They Expect from Primary School Administrators</i>	<b>62 – 73</b>
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13198	
<b>Yrd. Doç. Dr. Hüseyin ANILAN – Gamze KAYACAN</b> <b>Sınıf Öğretmenlerinin Gözüyle Kaynaştırma Eğitimi Gerçeği</b> <i>The Reality of Inclusive Education through Classroom Teachers</i>	<b>74 - 90</b>
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13199	
<b>Doç. Dr. Mehmet TURAN – Arş. Gör. Emir Feridun ÇALIŞKAN</b> <b>Organik Oyunlar ve Organik Oyun Alanları</b> <i>Organic Games and Organic Playgrounds</i>	<b>91 - 96</b>
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13200	
<b>Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Ali Murat DARICAN</b> <b>Okumaya Hazıroluşluğun İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuma Alışkanlıklarına İlişkin Tutumlarına Etkisi</b> <i>The Effects of Reading Readiness on Primary School 4th Grader's Attitudes about their Reading Habits</i>	<b>97 - 110</b>
Doi: 10.14686/BUFEFAD. 2015USOSOzelsayı13201	
<b>Yrd. Doç. Dr. Mustafa KALE – Serkan DEMİR</b> <b>Birleştirilmiş ve Bağımsız Sınıflarda Öğrenim Gören Öğrencilerin Toplumsal Değer Algılarının Karşılaştırılması</b> <i>The Comparison of Social Value Perceptions of Students in Combined and Individual Classes</i>	<b>111 - 118</b>
Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayı13202	

---

**İÇİNDEKİLER / CONTENTS**

---

<b>Doç. Dr. İjlal OCAK - Fatma GÜLEÇ ISLAK – Doç. Dr. Gürbüz OCAK</b> <b>İlkokul 4. Sınıf Fen Bilimleri Dersinde Kavram Karikatürü Kullanımının Akademik Başarıya Etkisi</b> <i>The Effect of Using Concept Cartoons on Students' Academic Achievement of the Primary 4th Grade Science Lessons</i>	<b>119 - 132</b>
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13203	
<b>Yrd. Doç. Dr. Ayşe Derya IŞIK – Doç. Dr. Gizem SAYGILI</b> <b>Yaratıcılığı Geliştirme Tekniklerinin Öğrenilmesinin Yaratıcı Düşünme Becerileri Üzerindeki Etkisi</b> <i>The Effect of Learning Creative Development Techniques on the Skills of Creative Thinking</i>	<b>133 - 139</b>
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13204	
<b>Muhammet Ali ÜLKÜDÜR - Serpil DUMAN – Doç. Dr. Ahmet BACANAK</b> <b>Sınıf Öğretmenlerinin Girişimcilik Becerilerinin Okul Müdürlerinin Çalışma Hayatı Üzerine Etkisi</b> <i>The Influence of Primary School Teachers' Entrepreneurship Skills on Their Headmasters' Working Life</i>	<b>140 - 151</b>
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13205	
<b>Doç. Dr. Osman SAMANCI - Ziya UÇAN</b> <b>Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sosyal Sorun Çözme Beceri Düzeylerinin İncelenmesi</b> <i>A Research on Classroom Teacher Candidate's Abilities About Solving Social Problems</i>	<b>152 - 162</b>
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13206	
<b>Arş. Gör. Perihan Gülce ÖZKAYA – Umut Can ATAŞ</b> <b>İlkokul Birinci Sınıf Öğrencileri: Öğretmenim Nasıl Yazıyorum?</b> <i>Primary School First Grade Students: Teacher, How Am I Writing?</i>	<b>163 - 169</b>
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13207	
<b>Doç. Dr. Nil DUBAN - Fatma GÜLEÇ ISLAK - Firdevs GÜLEÇ - Seda KONAK – Arzu ÖZTÜRK – Hatice TÜRKEÇ</b> <b>Fen Bilimleri Dersinde Sosyal Ağların Kullanımına İlişkin Öğretmen Görüşleri</b> <i>Teachers' Opinions about the Using of Social Network in Science Course</i>	<b>170 - 182</b>
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13208	
<b>Doç. Dr. Çavuş ŞAHİN – Serdar ARCAGÖK – Derya GİRGİN SARIDAŞ – Doç. Dr. Mehmet Kaan DEMİR</b> <b>Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sınıf Öğretmenliği Alan Sınavına Yönelik Görüşleri</b> <i>The Opinions of Prospective Classroom Teachers towards the Field Exam of Classroom Teaching</i>	<b>183 - 194</b>
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13209	
<b>Yrd. Doç. Dr. Perihan ŞARA - Ümran GÜNEY</b> <b>Sınıf ve Branş Öğretmenlerinin İletişim Becerileri Düzeylerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi: Eşme İlçesi Örneği</b> <i>A Study of Primary and Secondary Teachers' Communicative Skill Levels in Terms of Various Factors: Sample Case Eşme</i>	<b>195 - 205</b>
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13210	
<b>Doç. Dr. Murat AŞICI - Başak İNCE - Semra AKYOL</b> <b>Fen ve Teknoloji Dersinde Bir Öğretim Materyali Olarak Bilgilendirici Kitapların Kullanımı: İlkokul 4. Sınıf Örneği</b> <i>Using Informative Books as A Teaching Material at Science Lessons: The Case of Elementary 4th Grade</i>	<b>206 - 222</b>
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13211	
<b>Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Songül AKLAR</b> <b>Planlı Yazma ve Değerlendirme Modelinin İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Kompozisyon Yazma Becerilerine Etkisi</b> <i>The Effect of Planned Writing and Evaluation Model on Enhancing 5th Grade Students' Composition Writing Skills</i>	<b>223 – 234</b>
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13212	
<b>Berat DEMİRTAŞ - Yahya OĞUZ – Doç. Dr. Lütfi ÜREDİ – Doç. Dr. Sait AKBAŞLI</b> <b>Yapılandırmacı Öğrenme Ortamları Değerlendirmesi</b> <i>Constructivist Learning Environment Assessment</i>	<b>235 – 245</b>
Doi: 10.14686/BUFEAD.2015USOSOzelsayi13213	

---



**İÇİNDEKİLER / CONTENTS**

---

<b>Öğrt. Gör. Esra SEVER - Doç Dr. Aysel MEMİŞ – Semra SEVER</b> <b>Pertev Naili Boratav'ın Zaman Zaman İçinde Masal Kitabının Değerler Açısından İncelenmesi</b> <i>Investigating Pertev Naili Boratav's Fairytale Book of "Zaman Zaman İçinde" in Respect of Values</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13214	<b>246 – 263</b>
<b>Doç. Dr. Mehmet TURAN – Öğrt. Gör. Diyaddin ALP – Arş. Gör. Esat YILDIRIM – Turan TURAN – Erol ERDEM – İbrahim CELAYİR – Selçuk KÜPÇÜ – Kübra BABACAN</b> <b>Okuma Uzmanlığına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Görüşleri</b> <i>Opinions of Class Teachers about Reading Expertise</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2018USOSOzelsayi13215	<b>264 – 275</b>
<b>Doç. Dr. Muammer YILMAZ – Yedigir ÇAKIR</b> <b>İlköğretim İkinci Kademedeki (6–7. Sınıf) Öğretmen ve Öğrencilerin Bitişik Eğik Yazıya İlişkin Görüşleri</b> <i>Opinions of the Primary Second Stage (6th and 7th Class) Teachers and Students Related to Cursive Italic Handwriting</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13216	<b>276 – 297</b>
<b>Nazan ÖZTÜRK</b> <b>Saygı Değerine İlişkin Öğrenci Görüşleri</b> <i>Students Opinions about Respect Value</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13217	<b>298 – 305</b>
<b>Yrd. Doç. Dr. Süleyman Erkam SULAK – Arş. Gör. Arzu ÇEVİK – Yasemin SÖNMEZ</b> <b>Sınıf Öğretmenlerinin Hikâye Yazma Becerilerinin İncelenmesi</b> <i>Examining the Story Writing Skills of Preservice Primary Teachers</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13218	<b>306 – 317</b>
<b>Arş. Gör. Berfu KIZILASLAN TUNÇER – Gülcan ERDEN</b> <b>Boşluk Doldurma Testlerinin İlkokul 4. Sınıf Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Düzeylerini Belirlemede Kullanılabilirliği</b> <i>The Utility of Cloze Tests for Primary School 4th Grade Students' Reading Comprehension Level</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13219	<b>318 – 324</b>
<b>Murat ÇAVUŞOĞLU – Doç. Dr. Nuriye SEMERCİ</b> <b>Anne Babaların BİLSEM'e Devam Eden Özel Yetenekli Çocuklarına İlişkin Görüşleri (Bartın İli Örneği)</b> <i>The Opinions of the Parents about Their Children with Special Talents Attending in the Centre of Science and Art (Sample of Bartın Province)</i> Doi: 10.14686/BUFEFAD.2015USOSOzelsayi13220	<b>325 – 335</b>

---

Doi: 10.14686/BUEFAD.2015USOS0zelsayi13214

## Pertev Naili Boratav'ın Zaman Zaman İçinde Masal Kitabının Değerler Açısından İncelenmesi\*

Esra SEVER, Öğr. Gör., Bülent Ecevit Üniversitesi Ahmet Erdoğan Sağlık Hizmetleri MYO, esrasever@beun.edu.tr  
Aysel MEMİŞ, Doç. Dr., Bülent Ecevit Üniversitesi Ereğli Eğitim Fakültesi, ayselmemis@gmail.com  
Semra SEVER, Yüksek Lisans Öğr., Bülent Ecevit Üniversitesi, semrasever91@hotmail.com

**Öz:** Bu çalışmanın amacı Pertev Naili Boratav'ın "Zaman Zaman İçinde" adlı masal kitabını değerler açısından incelemek ve Türkçe Öğretimi Programı açısından önemini ortaya koymaktır. Bu çalışma Pertev Naili Boratav'ın "Zaman Zaman İçinde" adlı masal kitabının değerler açısından incelenmesine yönelik ilk çalışma olması nedeniyle önemlidir. Nitel araştırma yönteminin benimsendiği bu çalışmada veri toplama amacıyla doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırmada veri toplanan kaynağı "Zaman Zaman İçinde" adlı masal kitabındaki toplam 22 masal oluşturmaktadır. Verilerin analizinde betimsel analiz yaklaşımı kullanılmıştır. "Zaman Zaman İçinde" adlı masal kitabındaki masallar Schwartz Değerler Ölçeği'ne göre sınıflandırılmıştır. Çalışmanın sonucunda "Zaman Zaman İçinde" adlı masal kitabında en sık rastlanan değer grupları sırasıyla öz yönelim (197), iyilikseverlik (109) ve geleneksellik (90). "Zaman Zaman İçinde" adlı masal kitabında uyma (38), yaşamdan haz duyma (36), güvenlik (34) değer gruplarında yer alan değerlerin sıklığının az olduğu görülmektedir. Toplam yirmi iki masalda sıklığı en az olan değer grubunun ise evrenselcilik (13) olduğu tespit edilmiştir.

**Anahtar Kelimeler:** Pertev Naili Boratav, Masal, Değer

## Investigating Pertev Naili Boratav's Fairytale Book of "Zaman Zaman İçinde" in Respect of Values

**Abstract:** The purpose of this study is to investigate the fairytale book which is called "Zaman Zaman İçinde" of Pertev Naili Boratav in relation with the values and identify the importance of it with respect to the Turkish Language Teaching Curriculum. The significance of this study is being the first study on the analysis of the fairytale book "Zaman Zaman İçinde" of Pertev Naili Boratav in relation with the values. In this study, in which qualitative research methods are used, content analysis techniques are utilized in order to collect data. Data source is 22 fairytales in the fairytale book "Zaman Zaman İçinde" in the current study. Descriptive analysis is used for data analysis. The fairytales in "Zaman Zaman İçinde" are categorized with respect to Schwartz Values Scale. The results illustrate that the most frequently used groups of values are self-direction (197), benevolence (109), and tradition (90) respectively. In the fairytale book called "Zaman Zaman İçinde", the least frequently used groups of values are confirm (38), hedonism (36), security (34). Throughout the 22 fairytales, it is investigated that the least frequency belongs to the group of universality (13) value.

**Keywords:** Pertev Naili Boratav, Fairytale, Value

\* Bu makale, 21 – 23 Mayıs 2015 tarihinde Bartın'da düzenlenen XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu'nda sunulan sözlü bildiriden üretilmiştir.

## 1.GİRİŞ

Bireyler toplumsallaşma ve topluma uyum sağlama sürecinde, toplumun temelini oluşturan davranış yapılarını öğrenmeye ve içselleştirmeye ihtiyaç duyar. Toplumun temel dinamiklerini oluşturan bu davranış yapıları, yüzyıllardır toplumu oluşturan insanların birikimleri sonucu oluşmuş birçok inanç, gelenek, görenek, adet, tutum ve düşünceleri kapsamaktadır. Bu birikim sonucunda ise toplumun genel değer yargıları ortaya çıkmaktadır. Toplumun sahip olduğu bu değerlerin bireylere aktarımı ise aile, okul ve çevrede gerçekleşmektedir. Birey bu etkileşim içinde toplumsallaşmakta ve toplumsal dinamiklerle ilgili temel değer yargılarına ulaşmaktadır.

Eğitimin en önemli görevlerinden biri kültürel birikimi diğer kuşaklara aktarmadır. Gökçe (2000, 125) eğitimi toplumsal yaşama uyum için kültürel norm ve değerleri genç kuşaklara aktarma; onları fiziksel, düşünsel ve ahlaki gelişmelerini oluşturma ve toplumsal hareketliliği gerçekleştirme aracı olarak ifade etmiştir. Şişman'a (2006, 3-6) göre eğitim, bireyin yaşantısı içinde kazandığı bilgi, beceri, alışkanlık, değer ve tutumların bütünü oluşturur.

Son yıllarda birçok ülkede toplumun maddi ve manevi öğelerinin gelecek nesillere aktarılması, toplumun sahip olduğu norm ve değerlerin yeniden gözden geçirilmesi amacıyla eğitim programlarında güncelleştirmeler yapılmaktadır. Milli Eğitimin Genel Amaçları içinde yer alan değerler birçok öğretim programının da içeriğine yansımıştır. Sosyal Bilgiler, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Vatandaşlık ve İnsan Hakları gibi birçok dersin öğretim programında, kazandırılması gereken değerler açıklamalarıyla birlikte programda yer almıştır. Değerler, Türkçe Öğretim Programında ayrı bir başlık altında verilmemiştir. Ancak Türkçe Öğretim Programı'nın (2009) Genel Amaçlarını incelediğimizde 2, 5, 10, 11 ve 12. maddeler değerlerle ilgili ifadeleri içermektedir.

Değer kazanımına yönelik olarak birçok farklı yaklaşım kullanılabilir. Bu yaklaşımların kullandığı yöntemlere bağlı olarak drama, rol oynama, örnek olaylar, tartışma, benzetim, gösteri, sanatsal faaliyetler vb. teknikler kullanılabilir. Öğrencilerle birlikte yapılan bu etkinliklerde sözlü ve yazılı ürünler önemli bir yere sahiptir. Bu nedenle ders içi ve ders dışı etkinliklerde programın da amaçlarını göz önünde bulundurarak değer kazanımına yönelik etkinliklerde masal, tekerleme, fıkra, öykü, roman, efsane, destan vb. ürünlerden de yararlanılabilir.

### 1.1.Masal

Kahramanlardan bazıları hayvanlar ve tabiatüstü varlıklar olan, olayları masal ülkesinde cereyan eden, hayal mahsulü olduğu halde dinleyenleri inandırabilen bir sözlü anlatım türüdür (Sakaoğlu, 1999, 5). Türkçe sözlükte (2011) ise masal, genellikle halkın yarattığı, hayale dayanan, sözlü gelenekte yaşayan, çoğunlukla insanlar, hayvanlar ile cadı, cin, dev vb. varlıkların başından geçen olağanüstü olayları anlatan edebi tür olarak tanımlanmıştır.

Boratav'a (2009, 16) " Masalın kendi içinde bir mantığı, peşin olarak kabul edilmiş imkânları vardır. Hayvanlar konuşur, bazıları kılık değiştirip insan oluverirler, kimi insanlar hayvan kılığına girerler, varlıklar ve olaylar alıştığımız ölçülerin dışına çıkabilir. Aklın alamayacağı kadar büyürler ve küçülürler... Hâsılı masal, ilk göze çarpan bütün bu özellikleriyle roman, hikâye gibi yeniçağ anlatma çeşitlerinden, bu özelliklerden bazılarıyla başka birtakım vasıflarla da eski – çağ destanları, chevalier – romanları, evliya menkıbeleri gibi, ilk bakışta masala yakın görünen çeşitlerinden ayrılır. Böyle olunca, belli bir masalın konusundan değil, belki genel olarak masalların konusundan söz edilebilir: Kötülüğü – iyiliği, eğriliği – doğruluğu, azgınlığı – alçakgönüllülüğü... Cisimlendirilmiş kişilerin savaşları veya başkaca alışverişleri, insanoglunun erişmesi güç amaçlara ulaşma isteğinden doğan

düşleri, kendi becerikliliği, yılmazlığıyla ya da olağanüstü güçlerin yardımıyla birbiri ardından birbirinden çetin engelleri aşma çabalarından oluşur.”

Masallar hayal gücüne sınır tanımayan sihirli bir dünya gibidir. Bu yüzden çocuklar masal okumayı, okutmayı ve özellikle anlattırmayı daha çok severler. Aslında onlar masallarda kendi dünyalarını bulurlar (Şirin, 1988). Çocuğa anadilinin, bir işçinin elindeki alet gibi nasıl kullanıldığını ilk öğretene, ona bu dilin her türlü hünerlerini, kıvraklığını, zenginliğini, inceliğini ilk gösterene, kişiye kendi dilini ilk aşıl原因an masaldır (Boratav, 2009, 17).

Karatay'a (2007) "Masallar, insanın hayat ve tabiat karşısındaki tavır, duygu, sezgi ve düşüncelerini konu alırlar. İnsanın tabiatla mücadeleye başladığı dönemin olağanüstü unsurları masallara vücut vermiştir. Dolayısıyla masallarda eski kültürlere, dinlere ve törelere ait motiflere sıkça rastlanır. Bir ülkenin herhangi bir yöresinde anlatılan bir masal az çok farklılıklarla o ülkenin başka yörelerinde de anlatılır. Hatta bir ülkeye ait bir masalın bazı motif ve unsurlarla başka ülkelerde de anlatıldığı görülür. Bu durumdaki masallar milli ve evrensel değerlerin genç kuşaklara aktarılmasında, eğitimcilere uygulamada kolaylık ve yarar sağlayabilir."

Masallar geçmiş ve gelecek arasındaki önemli bir köprüdür. Masallar geçmişin; günlük yaşam işleyişi, aile yaşantısı, bayramları, düğünleri, büyükler ve küçükler arasındaki iletişim, eğitim şekilleri, yemek alışkanlıkları, çevre ile ilişkileri vb. davranış yapılarının sade bir dille anlatıldığı edebi bir üründür. Bu özellikleriyle değerler eğitiminde bir araç olarak kullanılabilir. Masaldaki bu davranış yapılarıyla ilgili örnek olay, rol yapma, tartışma vb. tekniklerle masalda verilmek istenen değer ortaya çıkarılabilir ve günümüzdeki davranış ve tutum şekliyle ilgili ilişkilendirmeler yapılabilir.

## 1.2. Değer Kavramı ve Değer Sınıflaması

Değerler; bir varlığın, ruhsal, toplumsal, ahlaki ya da estetik yönden taşıdığı düşünülen yüksek ve yararlı niteliklerdir (Oğuzkan, 1993). Değerler, insanların duygu, düşünce ve davranış boyutlarıyla yakından ilgilidir. Sosyal bilimciler değerlerin insan davranışlarını açıklamada temel bir öneme sahip olduğunu ifade etmektedir. (Kuşdil ve Kağıtçıbaşı, 2000). Türkçe sözlükte (2011) bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut bir ölçü, bir şeyin değdiği karşılık, kıymet olarak ifade edilmiştir.

Değerler ile ilgili çalışmalar incelendiğinde farklı gruplamalar görülmektedir. Psikolojide ilk değer testi Spranger tarafından 1928 yılında kullanılmıştır. Spranger değerleri; bilimsel, ekonomik, estetik, sosyal, politik ve dini değerler olarak altı temel gruba ayrılmıştır. *Bilimsel değer*; gerçeğe, bilgiye, muhakemeye ve eleştirel düşünceye önem verir. Bilimsel değerleri olan insan deneysel, eleştireci, akılcı ve entelektüeldir. *Ekonomik değer*; yararlı ve pratik olana değer verir. Ekonomik değerlerin hayatta önemsenmesi gerektiğini bilir. *Estetik değer*; simetri, uyum ve forma önem verir. Birey hayatı olayların bir çeşitliliği olarak görür. Sanatın toplum için zorunluluk olduğunu düşünür. *Sosyal değer*; başkalarını sevmeyi, yardımı ve bencil olmamayı esas almıştır. En yüksek değer insan sevgisidir. Bu insan sevgisini başka insanlara sunar. Nazik ve sempattir. Bencil değildir. *Politik değer*; her şeyin üstünde kişisel güç, etki ve şöhret vardır. Esas olarak kuvvetle ilgilidir. *Dini değer*; evreni bir bütün olarak kavrar ve kendisini onun bütünlüğüne bağlar. Dini uğrunda dünyevi hazları feda eder (Güngör, 2000, 84-87).

Rokeach değerleri temel ve araç değerler olarak iki ana gruba ayırmıştır. Temel değerler; aile güvenliği, barış içinde bir dünya, başarılı olma, bilgelik, dini olgunluk, eşitlik, gerçek dostluk, güzellikler dünyası, heyecan verici bir hayat, iç huzur, mutluluk, kendine saygı, gerçek dostluk, özgürlük, rahat bir hayat, sosyal kabul, ulusal güvenlik, zevk şeklindedir. Araç değerler; bağımsız olma, affedici, cesaretli, dürüst, entelektüel, geniş görüşlü, hırslı, itaatkâr, kendini kontrol edebilen nazik, kendine hâkim, mantıklı, neşeli, sevecen, sorumluluk bilinci

olan, temiz, yardımsever, oluşturmacı “yaratıcı” gibi alt değerlerden oluşmaktadır (Rokeach, 1973; Akt. Dilmaç ve Ulusoy, 2012, 25).

Schwartz’ın (1992) kuramındaki temel varsayıma göre birey düzeyi değerleri birbirinden ayıran en önemli özellik, ifade ettikleri güdüsel amaç tipidir; dolayısıyla, tüm kültürlerde rastlanma olasılığı en yüksek olan değerler insan doğasının evrensel gerekliliklerini (biyolojik gereksinimler, uyumlu bir toplumsal etkileşim için gerekli olan koşullar gibi) bilinçli amaçlar biçiminde simgeleyen değerler olmalıdır. Psikoloji yazınının yanı sıra konuyla ilgili felsefi ve dinsel yazından da yararlanan Schwartz, belirlediği 56 değeri güdüsel yönden farklı on temel tipe ayırmıştır. Bu gruplar: güç, başarı, hazcılık, uyarılma, öz-denetim, yardımseverlik, geleneksellik, evrensellik, uyum, güvenlidir (Kağıtçıbaşı ve Kuşdil, 2000, 60-61).

### 1.3. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı Pertev Naili Boratav’ın “Zaman Zaman İçinde” adlı masal kitabını değerler açısından incelemek ve Türkçe Öğretimi Programı açısından önemini ortaya koymaktır.

### 1.4. Araştırmanın Önemi

Bu çalışma Pertev Naili Boratav’ın “Zaman Zaman İçinde” adlı masal kitabının değerler açısından incelenmesine yönelik ilk çalışmadır. Sözlü gelenekten derlenen bu masalların ve içerdiği değerlerin Türkçe öğrenme alanlarıyla ilgili etkinliklerde kullanılması ve ilişkilendirilmesi açısından önemlidir. Ayrıca masalların dilinin sade olması nedeniyle farklı derslerde değerler eğitimine yönelik kullanılmasına katkı sağlaması düşünülmektedir.

### 1.5. Problem Cümlesi

Araştırmanın problem cümlesi “Pertev Naili Boratav’ın “Zaman Zaman İçinde” adlı masal kitabında hangi değerlere daha sık yer verilmiştir?” şeklinde düzenlenmiştir.

## 2. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yöntemi, veri kaynağı ve veri analizi ile bilgi verilmiştir.

### 2.1. Araştırmanın Yöntemi

Nitel araştırma yönteminin benimsendiği bu çalışmada veri toplama amacıyla doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Nitel araştırmayı, “gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma” olarak tanımlamak mümkündür (Şimşek ve Yıldırım, 2008, 39). Araştırma kapsamında incelenen konuyla ilgili olgu ve olaylar hakkında bilgi içeren yazılı belgelerin analiz edilmesiyle veri sağlanmasına doküman incelemesi denilmektedir (Şimşek ve Yıldırım, 2008, 188).

Araştırmada veri toplanan kaynak Pertev Naili Boratav’ın “Zaman Zaman İçinde” adlı masal kitabıdır. Masal kitabı toplam 22 masaldan oluşmaktadır. Bu masallar ve sayfa sayıları sırasıyla şöyledir:

1. “Bacı Bacı Can Bacı ...” (s. 103 - 108)
2. Yedi Kardeşler (s. 109 - 113)
3. Nardaniye Hanım (s. 114 - 120)
4. “Ben Bir Yeşil Yaprak İdim...” (s. 121 - 127)
5. Fesliğenci Kızı (s. 128 - 135)

6. Yatalak Mehmet (s. 136-144)
7. “Menekşe Yaprığından İncinen Kızım...” (s. 145 - 147)
8. Arap Lala (s. 148 - 154)
9. Dülger Kızı (s. 155 - 159)
10. Ahu Melek (s. 160 - 169)
11. Hüsnü Yusuf Şehzade (s. 170 - 178)
12. Sitti Hatun (s. 179 - 190)
13. Oduncunun Kızı (s. 191 - 197)
14. Sabır Taşı (s. 198 - 202)
15. Yıldırım Padişahı (s. 203 - 208)
16. Nalinci ile Padişah (s. 209 - 214 )
17. Altın Toplu Sultan (s. 215 - 222)
18. Bostancı Dede (s. 223 - 233)
19. Usta Nazar (s. 234 - 237)
20. “İnsanoğlu Nankördür...” (s. 238 - 242 )
21. Köylü ile Sultan Mahmut (s. 243 - 244)
22. Hasses Paşa (s. 245 - 254)

## 2.2. Verilerin Analizi

Verilerin analizinde betimsel analiz yaklaşımı kullanılmıştır. Betimsel analizde, elde edilen veriler daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmak için; elde edilen veriler mantıklı ve anlaşılır biçimde betimlenir, yapılan bu betimlemeler yorumlanır, neden-sonuç ilişkileri irdelenir ve birtakım sonuçlara ulaşılır, araştırmacının yapacağı yorumlar arasında ortaya çıkan temaların ilişkilendirilmesi, anlamlandırılması ve ileriye yönelik tahminlerde bulunulması işlemleri vardır (Şimşek ve Yıldırım, 2008, 224).

Veri analizinde, Tablo 2.2 'deki değer ifadelerine göre masal kitabındaki yer alan her bir masal için ayrıntılı olarak Schwartz Değer Sınıflaması tablosu oluşturulmuştur. Değer grupları ve değerler tabloda listelenmiştir. Masallar iki araştırmacı tarafından ayrı ayrı okunmuş ve sıklık tabloları oluşturulmuştur. Değer belirten ifadeler cümle veya paragraf şeklinde alınmıştır. Bir paragrafta birden fazla değer ifadesi varsa her iki değer de sayılmıştır. Değer ifadeleri üzerinde görüş birliği sağlanmıştır. Değerlerin masal içindeki yeri sayfa ve satır numaraları ile Ek – 1'deki tabloda belirtilmiştir. Schwartz Değer Sınıflaması'nda on değer grubu olduğu için iki araştırmacı arasında Kendall Uyumluluk Katsayısı'na bakılmıştır. Kendall uyumluluk katsayısı; sıralı (ordinal) ölçekte değerlendiriciler arası uyumluluğu değerlendirmek için kullanılır. Kendall W; 0 “uyumluluk yok” ile 1 “tam uyumluluk” aralığındadır (Babington ve Kendall, 1939). Araştırmacılar arasında Kendall Uyumluluk Katsayısı  $W = ,82$ 'dir. Buna göre araştırmacılar arasında yüksek düzeyde uyum vardır.

Tablo 2.2: Schwartz Değer Sınıflaması

Değer Grupları	Değerler
<b>Güç:</b> Toplumsal konum, prestij, insanlar ve kaynaklar üzerinde denetim gücü ya da üstünlük.	Sosyal güç sahibi olmak, otorite sahibi zengin olmak, toplumdaki görüntüyü koruyabilmek, insanlar tarafından benimsenmek
<b>Başarı:</b> Toplumsal standartları temel alan kişisel başarı yönelimidir.	Başarılı olmak, yetkin(muktedir) olmak, hırslı olmak, sözü geçen biri olmak, zeki olmak
<b>Hazcılık:</b> Bireysel zevke ve hazza yönelim	Zevk almak, hayattan tat almak
<b>Uyarılım:</b> Heyecan ve yenilik arayışı	Cesur olmak, değişken bir hayat yaşamak, heyecanlı bir yaşantı sahibi olmak
<b>Özyönelim:</b> Düşünce ve eylemde bağımsızlık	Yaratıcı olmak, merak duyabilmek, özgür olmak, kendi amaçlarını seçebilmek, bağımsız olmak, kendine saygısı olmak
<b>Evenselcilik:</b> Anlayışlılık, hoşgörü ve tüm insanların doğanın iyiliğini gözetmek	Açık fikirli olmak, erdemli olmak, toplumsal adaletten yana olmak, toplumsal eşitlikten yana olmak, dünyada barış istemek, güzelliklerle dolu bir dünya istemek, doğayla bütünlük içinde olma, çevreyi koruma, iç uyum
<b>İyilikseverlik:</b> Bireyin yakın olduğu kişilerin iyiliğini gözetme ve geliştirme	Yardımsaver olmak, dürüst olmak, bağışlayıcı olmak, sadık olmak, sorumluluk sahibi olmak, gerçek arkadaşlık, olgun sevgi, manevi bir hayat, anlamlı bir hayat, alçakgönüllü olmak
<b>Geleneksellik:</b> Kültür veya dinsel töre, fikirlere saygı ve bağlılık	Alçakgönüllü olmak, dindar olmak, hayatın bana verdiklerini kabullenmek, geleneklere saygılı olmak, ılımlı bir hayat (dünyevi işlerden el ayak çekmek), mahremiyet
<b>Uyma:</b> Başkalarına zarar verebilecek ve toplumsal beklentilere aykırı olabilecek dürtü ve eylemlerin sınırlandırılması	Kibarlık, itaatkâr olmak, anne – babaya ve yaşlılara değer vermek, kendini denetleyebilmek
<b>Güvenlik:</b> Toplumun var olan ilişkilerinin ve kişinin kendisinin huzuru ve sürekliliği	Ulusal güvenlik, toplumsal düzenin sürmesini istemek, temiz olmak, aile güvenliğine önem vermek, iyiliğe karşılık vermek, bağlılık duygusu, sağlıklı olmak

### 3. BULGULAR VE YORUMLAR

Çalışmanın problem cümlesi “Pertev Naili Boratav’ın “Zaman Zaman İçinde” adlı masal kitabında hangi değerlere daha sık yer verilmiştir?” şeklinde düzenlemiştir. Aşağıda problem cümlesi ile ilgili tablo ve yorumlara yer verilmiştir:

**Tablo 3.1: Schwartz Değerler Sınıflamasına Göre “Zaman Zaman İçinde” Adlı Masal Kitabında Yer Alan Değer Gruplarının Sıklığı ve Yüzde Oranları**

Değer grupları	Sıklık	Yüzde oranı
G	73	10,17
Başarı	57	7,94
Hazcılık	36	5,01
Uyarılım	71	9,89
z Yönelim	197	27,44
Evrenselcilik	13	1,81
İyilikseverlik	109	15,18
Geleneksellik	90	12,53
Uyma	38	5,29
Güvenlik	34	4,74

Tablo 3.1 incelendiğinde toplam yirmi iki masalda değerlerin bulunma sıklığı sırasıyla Őyledir: zynelim 197, iyilikseverlik 109, geleneksellik 90, g 73, uyarılım 71, başarı 57, uyma 38, hazcılık 36, güvenlik 34 ve evrenselcilik 13'tür. Tabloyu incelediğimizde “Zaman Zaman İçinde” adlı masal kitabında öz yönelim, iyilikseverlik ve geleneksellik değerlerini içeren ifadelerin sıklığının fazla olduğu görülmektedir. Masal kitabında evrenselcilik, güvenlik, hazcılık ve uyma değeriyle ilgili ifadelerin daha az yer aldığı görülmüŐtür.

Tablo 3.1 incelendiğinde yirmi iki masalda yer alan değerlerin yüzde oranları ise sırasıyla Őyledir: zynelim % 27,44, iyilikseverlik % 15,18, geleneksellik % 12,53, g % 10,17, uyarılım % 9,89, başarı 7,94, uyma % 5,29, hazcılık % 5,01, güvenlik % 4,74 ve evrenselcilik 1,81'dir. Tabloyu incelediğimizde yüzde oranı en fazla olan değer zynelimdir. zynelim değerini sırasıyla iyilikseverlik ve geleneksellik değeri izlemektedir. Tabloda yüzde oranı en düŐük değer ise % 1,81 oranıyla evrenselcilik değeridir. Evrenselcilik değerini sırasıyla güvenlik, hazcılık ve uyma değeri takip etmektedir.

**Tablo 3.2: Zaman Zaman İçinde Adlı Masal Kitabında Yer Alan Değer Gruplarının Masallara Dağılımı**

No	Masal isimleri	Değer Grupları										Toplam
		1.G	2.Başarı	3.Hazcılık	4. Uyarılım	5.z Yönelim	6.Evrenselcilik	7.İyilikseverlik	8.Geleneksellik	9.Uyma	10.Güvenlik	
1	“Bacı Bacı Can Bacı ..”	3	3	2	1	5	-	5	2	2	6	29
2	Yedi Kardeşler	-	2	2	2	12	1	8	5	1	3	36



3	Nardaniye Hanım	2	1	3	1	11	3	13	4	3	-	41
4	“Ben Bir Yeşil Yaprak İdim...”	11	1	4	2	9	1	4	7	4	-	43
5	Fesliğenci Kızı	4	1	1	6	18	-	1	2	-	-	33
6	Yatalak Mehmet	7	3	4	1	9	1	13	10	5	2	55
7	“Menekşe Yaprığından İncinen Kızım...”	2	1	1	-	3	-	4	6	-	-	17
8	Arap Lala	4	1	1	2	8	-	5	5	5	2	33
9	Dülger Kızı	-	5	1	-	3	1	2	5	-	-	17
10	Ahu Melek	3	1	1	4	13	1	5	8	1	5	42
11	Hüsnu Yusuf Şehzade	1	2	1	3	15	-	9	1	-	5	37
12	Sitti Hatun	3	2	2	3	23	-	6	16	6	3	64
13	Oduncunun Kızı	4	4	2	4	5	2	1	2	-	2	26
14	Sabır Taşı	2	1	1	2	5	-	2	2	2	2	19
15	Yıldırım Padişahı	6	1	1	6	7	-	3	1	2	-	27
16	Nalinci İle Padişah	7	5	2	7	6	-	8	2	2	-	39
17	Altın Toplu Sultan	4	9	1	10	13	-	5	9	2	3	56
18	Bostancı Dede	3	6	1	9	11	-	9	2	-	-	41
19	Usta Nazar	2	2	1	2	1	-	-	-	1	-	9
20	“İnsanoğlu Nankördür...”	1	1	-	-	4	2	5	1	1	1	16
21	Köylü İle Sultan Mahmut	2	-	1	-	2	1	1	-	-	-	7
22	Hasses Paşa	2	5	3	6	14	-	-	-	1	-	31
<b>Toplam</b>		<b>73</b>	<b>57</b>	<b>36</b>	<b>71</b>	<b>197</b>	<b>13</b>	<b>109</b>	<b>90</b>	<b>38</b>	<b>34</b>	<b>718</b>

Tablo 3.2 incelendiğinde; Sitti Hatun (23), Fesliğenci Kızı (18), Hüsnu Yusuf Şehzade (15), Hasses Paşa (14), Ahu Melek (13) ve Altın Toplu Sultan (13) adlı masallarda öz yönelim değer grubundaki değerlerin daha sık bulunduğu tespit edilmiştir. Tabloda Usta Nazar (1), Köylü ile Sultan Mahmut (2), Menekşe Yaprığından İncinen Kızım (3) ve Dülger Kızı (3) adlı masallarda öz yönelim değer grubundaki değer ifadelerinin daha az olduğu görülmektedir. Masal kitabında öz yönelim değer grubunda yer alan değerler ile ilgili örnek ifadeler şöyledir:

[...Kız pek üzülmüş. Ne yapsın?... “Dur bakayım, bir ateş bulur muyum?” diye evden çıkmış. Bir yol tutturmuş, yürümeye başlamış. Biraz gittikten sonra, karşıda bir evin bacasında duman görmüş...] (s.112/10-14)

[...“Haydi beni çekin,” diye. Herkes hayrette kalır, Mehmet’i çekerler yukarı, ama nasıl sağ kaldığını da bir türlü anlayamazlar, çünkü senelerden beri oraya inen bir daha çıkamazmış. Mehmet’i etrafına alırlar, sorarlar: “Ne gördün? Kuyuda ne vardır?”] (142/5-9)

[... “Ah sultanım, nerelerdesin? Sarayın siyahlara boyandı. Altı aydır bütün ev halkı matem içinde” ...] (172/26-27)

[...Küçük kız uyanır, etrafına bakınır, hırslanır: “Benim şamdanlarımı kim değiştirdi? Yemeğimi kim yedi? Şerbetimi kim içti?”...] (s.225/6-8)

[...Ötede Hasses Paşa’nın hanımı bu işlerden bir şey anlamamış... Kıza sorar: “Sen kimsin? Bu işler nedir?”...] (s.250/31-33)

Tablo 3.2 incelendiğinde; Nardaniye Hanım (13), Yatalak Mehmet (13), Hüsnü Yusuf Şehzade (9) ve Bostancı Dede (9) adlı masalarda iyilikseverlik değer grubundaki değerler daha sık yer almıştır. Tabloda Fesleğenci Kızı, Oduncunun Kızı ve Köylü ile Sultan Mahmut adlı masalarda iyilikseverlik değer grubunda bir tane değer ifadesi görülmektedir. Usta Nazar ve Hasses Paşa adlı masalarda ise iyilikseverlik değer grubunda değer ifadeleri tespit edilmemiştir. Masal kitabında iyilikseverlik değer grubunda yer alan değerler ile ilgili örnek ifadeler şöyledir:

[...Bey-oğlu hemen düğün evine döner. Geline der ki: “Sen benim dünya ahret kardeşim ol. Benim haberim yok, meğer üç tane çocuğum varmış.” ...] (135/10-12)

[...Ertesi günü Şehzadenin dediği gibi dağa büyük bir ateş yakmışlar, kılıfı içine atmışlar. Kırk beyaz, kırk siyah cariye: “Hüsnü Yusuf Şehzade kendini ateşe attı,” diye feryat edip ateşin etrafında dönmeye başlamışlar. Kuşlar birer birer gelip kendilerini ateşe atmışlar, cayır cayır yanmışlar. Şehzade de böylece perilerin elinden kurtulmuş...] (s.178/20-25)

[...“İki yüz senedir bunca topraklarda hüküm sürüyorum, böyle bir güzel ne gördüm, ne duydum, demiş. Ben seni kendi topraklarımdan çıkarırım, ondan sonrasına karışmam, Allah yardımcın olsun,” demiş...] (s.218/9-12)

[...Bu vasiyetini yaptıktan sonra Padişah ölmüş... Birinci gün büyük şehzade mezarı beklemeye gider...] (s.223/7-8)

[...Sonra da armut ağacının sahibini çağırtmış, demiş ki ona: “Bir armudunu yedim. Hakkını helal et... Hem de bir işin düşer, İstanbul’a gelersen, gel beni bul; Sultan Mahmut diye sorarsan kim olsa gösterir.”...] (s.243/5-9)

Tablo 3.2 incelendiğinde; Sitti Hatun (16), Yatalak Mehmet (10), Altın Toplu Sultan (9) ve Ahu Melek (8) adlı masalarda geleneksellik değer grubundaki değerler daha sık yer almıştır. Tabloda Hüsnü Yusuf Şehzade, Yıldırım Padişahı, İnsanoğlu Nankördür adlı masalarda geleneksellik değer grubunda bir tane değer ifadesi tespit edilmiştir. Usta Nazar, Köylü ile Sultan Mahmut, Hasses Paşa adlı masalarda ise geleneksellik değer grubundaki değer ifadeleri yer almamıştır. Masal kitabında geleneksellik değer grubunda yer alan değerler ile ilgili örnek ifadeler şöyledir:

[...Padişahın kızı da Mehmet ile evlenir...] (s.143/9)

[...Yemekten sonra Şehzade diyor ki: “Anneciğim, Padişah babamıza haber yollayın, gelsin de nikâhımızı kıysın”...] (s.154/27-29)

[...Kızlar oynamakta olsunlar, bu Sitti Nusret bir ara hemen abdestini almış, ikindi namazına durmuş...] (s.183/21-23)

[...Anasına babasına yukarda gördüklerini anlatmış: “Benim alınımın yazısı böyleymiş, ne yapalım? Yazılan bozulmaz. Siz beni bırakın, gidin,” demiş...] (s.199/21-23)

[...Varıyor, babasına haber veriyor. Bezirgân iniyor, buyur ediyor bunları, alıyor içeri. Yukarı çıkıyorlar. Ama adam anlıyor ki bunlar asilzadedir. İkrâm ediyor bunlara...] (s.241/5-7)

Tablo 3.2 incelendiğinde; Ben Bir Yeşil Yaprak İdim (11), Yatalak Mehmet (7), Nalinci ile Padişah (7) ve Yıldırım Padişahı (6) adlı masallarda güç değer grubundaki değerlerin daha sık yer aldığı tespit edilmiştir. Tabloda Hüsnü Yusuf Şehzade (1), İnsanoğlu Nankördür (1), Nardaniye Hanım(2), Menekşe Yaprından İncinen Kızım (2), Sabır Taşı (2) Usta Nazar (2), Köylü ile Sultan Mahmut (2) ve Hasses Paşa (2) adlı masallarda güç değer grubunda daha az değer ifadesi tespit edilmiştir. Yedi Kardeşler adlı masalda ise güç değer grubunda değer ifadeleri yer almamıştır. Masal kitabında güç değer grubunda yer alan değerler ile ilgili örnek ifadeler şöyledir:

[...Bey-oğlu o zaman meseleyi anlar. Balıkçılara, ne kadar balık varsa gölün içinde hepsini tutun, diye emir verir...] (s.108/9-10)

[...Doktor: “Bu ya dayak yemiş, der, ya yüksekte düşmüş; hasta değil, hırpalanmış. İlaç istemez. Pirinci pişirin, suyunu süzün, kahve kaşığıyla boğazına dökün, ölmesin.” Doktorun dediğini yaparlar. Bakarlar, hamdolsun, beş on günde iyileşir...] (s.166/1-5)

[...Sonra oturmuş, değneğin üstüne: “Benim adın Usta Nazar, bir vuruşta kırkını ezer, içinde sağ kalırsa da topal olu gezer,” diye yazmış. Pek de yorulmuşmuş. En baştaki karyolaya yan gelmiş yatmış, değneğini de yanına almış...] (s.235/2-6)

Tablo 3.2 incelendiğinde; Altın Toplu Sultan (10), Bostancı Dede (9), Nalinci ile Padişah (7), Fesleğenci Kızı (6), Yıldırım Padişahı (6) ve Hasses Paşa (6) adlı masalarda uyarılım değer grubundaki değerlerin daha sık yer aldığı tespit edilmiştir. Tabloda Bacı Bacı Can Bacı, Nardaniye Hanım ve Yatalak Mehmet adlı masalarda uyarılım değer grubunda bir tane değer ifadesi görülmektedir. Menekşe Yaprından İncinen Kızım, Dülger Kızı, İnsanoğlu Nankördür ve Köylü ile Sultan Mahmut adlı masalarda ise uyarılım/dürtü değer grubunda değer ifadeleri yer almamıştır. Masal kitabında uyarılım değer grubunda yer alan değerler ile ilgili örnek ifadeler şöyledir:

[...Ertesi gün, küçük kız: “Lala, ne olur, beni de götür o yere...” demiş...] (s.150/4-5)

[...Adam karısına: “ Bu memleketten çıkıp gidelim, ola ki kızımızı bekleyen belayı savarız,” demiş. Yol azıklarını görmüşler, durmayıp yola çıkmışlar...] (s.199/2-5)

[...Şehzade gene Bostancı Dede'nin evine gelir, kızı aynı yerde bulur, alır kaçarır...] (s.227/5-6)

Tablo 3.2 incelendiğinde; Altın Toplu Sultan (9), Bostancı Dede (6), Dülger Kızı (5), Nalinci ile Padişah (5) ve Hasses Paşa (5) adlı masalarda başarı değer grubundaki değerlerin daha sık yer aldığı görülmektedir. Tabloda Nardaniye Hanım, Ben Bir Yeşil Yaprak İdim, Fesleğenci Kızı, Menekşe Yaprından İncinen Kızım, Arap Lala, Ahu Melek, Sabır Taşı, Yıldırım Padişahı ve İnsanoğlu Nankördür adlı masalarda başarı değer grubunda bir tane değer ifadesi yer aldığı tespit edilmiştir. Köylü ile Sultan Mahmut adlı masalda ise başarı değer grubunda

değer ifadeleri yer almamıştır. Masal kitabında başarı değer grubunda yer alan değerler ile ilgili örnek ifadeler şöyledir:

[...Sudaki bütün balıkları yakalarlar, en sonunda ağlardan bir kocaman balık çıkar. Karnını yararlar; kucağında şehzadesiyle hanım çıkar...] (s.108/s.11-13)

[...Bütün delikanlılar bir bir denemişler, hiçbiri bu güç işi sonuna getirememiş. Sıra Yemen Padişahının oğluna gelmiş. O da başlamış narı tek eliyle, bin bir itina ile yemeye... Nar bu, hem de tek elle yere düşürmeden yenir mi? Ne ise, oğlan yemiş, yemiş, tam sonuna getirmiş, bir tek tane kalmış, onu düşürüvermiş...] (s.122/1-6)

[...Gider Şehzade, bahçenin ortasını bulur. O beyaz taşı çıkarır, döver, tozunu bütün bahçeye serper. Ağaçlar diker, bostan eker. Kısa zamanda o çorak bahçe mahsul vermeye başlar. Bir gün bir tepsiye envai çeşit meyve koyar, padişaha götürür...] (s.230/5-9)

Tablo 3.2 incelendiğinde; Sitti Hatun (6), Yatalak Mehmet (5) ve Arap Lala (5) adlı masalarda uyma değer grubundaki değerlerin daha sık yer aldığı tespit edilmiştir. Tabloda Yedi Kardeşler, Ahu Melek, Usta Nazar, İnsanoğlu Nankördür ve Hasses Paşa adlı masalarda uyma değer grubunda bir tane değer ifadesi yer aldığı görülmektedir. Fesleğenci Kızı, Menekşe Yaprığından İncinen Kızım, Dülger Kızı, Hüsnü Yusuf Şehzade, Oduncunun Kızı, Bostancı Dede ve Köylü ile Sultan Mahmut adlı masalarda ise uyma değer grubunda değer ifadeleri bulunmamıştır. Masal kitabında uyma değer grubunda yer alan değerler ile ilgili örnek ifadeler şöyledir:

[...Annesinin elini öper. Kıza da: “Bak misafirim, para kazandım, size bunları getirdim,” der...] (s.140/3-4)

[...Sabah erkenden kapı çalınır. Bir atın üstünde derviş gelir. Kızı indirirler, elleriyle dervişin kucağına verirler; derviş de kızı alır, çeker gider. Biraz uzaklaşınca: “Yum gözünü,” der, kız gözlerini yumar. “Aç gözünü,” der, açar...] (s.181/7-11)

[...Kızcağız da : “Tövbe bir daha gitmem,” diye söz veriyor...] (s.205/33-34)

Tablo 3.2 incelendiğinde; Ben Bir Yeşil Yaprak İdim (4), Yatalak Mehmet (4), Nardaniye Hanım (3) ve Hasses Paşa (3) adlı masalarda hazcılık değer grubundaki değerlerin daha sık yer aldığı görülmektedir. Tabloda İnsanoğlu Nankördür adlı masalda ise hazcılık değer grubunda değer ifadeleri bulunmamıştır. Masal kitabında hazcılık değer grubunda yer alan değerler ile ilgili örnek ifadeler şöyledir:

[...Artık kırk gün kırk gece düğün dernek, Bey-oğlu kızı alır, otururlar...] (s.106/4-5)

[...bir padişah varmış. Bu padişahın üç de kızı varmış. Günlerden bir gün padişahın canı sıkılmış. Kendini eğlendirmek için kızlarını yanına çağırılmış, babalarını ne kadar sevdiklerini sormuş...] (s.136/5-8)

[...Padişah emir vermiş, yeniden kırk gün kırk gece toy düğün olmuş. Yemiş içmişler, muratlarına ermişler.] (s.197/21-22)

Tablo 3.2 incelendiğinde; Bacı Bacı Can Bacı (6), Ahu Melek (5) ve Hüsnü Yusuf Şehzade (5) adlı masalarda güvenlik değer grubundaki değerlerin daha sık yer aldığı tespit edilmiştir. Tabloda Nardaniye Hanım, Ben Bir Yeşil Yaprak İdim, Fesleğenci Kızı, Menekşe Yaprığından İncinen Kızım, Dülger Kızı, Yıldırım Padişahı, Nalinci ile Padişah, Bostancı Dede, Usta Nazar, Köylü ile Sultan Mahmut ve Hasses Paşa adlı masalda ise güvenlik değer grubunda değer ifadeleri bulunmamıştır. Masal kitabında güvenlik değer grubunda yer alan değerler ile ilgili örnek ifadeler şöyledir:

[...Oğlan bunu öğrenmiş, hemen gidip bacısına haber vermiş. İki kardeş doğru annelerinin mezarına gitmişler, başlarına gelecek olanları anlatıp ağlamaya başlamışlar. O zaman mezardan bir ses onlara: “Bir fırça, bir tarak, bir de sabun alın, kaçın...”] (s.103/12-16)

[...Kız der ki: “Benim düşmanım vardır, kimsenin beni görmesini, burada olduğumu bilmemesini istemem, dışarıda kalamam, bir gören olur.”] (s.164/8-11)

[... “Akşam enişten gelince söyleyelim. Belki bu kızın nerede olduğunu o bilir,” demiş. Sonra: “Belki sana bir fenalığı dokunur, iyisi mi seni saklayayım,” diyerek dolaba sokmuş...] (s.218/28-31)

Tablo 3.2 incelendiğinde; Nardaniye Hanım (3), Oduncunun Kızı (2) ve İnsanoğlu Nankördür (2) adlı masalarda evrenselcilik değer grubundaki değerlerin daha sık yer aldığı tespit edilmiştir. Tabloda Bacı Bacı Can Bacı, Fesleğenci Kızı, Menekşe Yaprığından İncinen Kızım, Arap Lala, Hüsnü Yusuf Şehzade, Sitti Nusret, Sabır Taşı, Yıldırım Padişahı, Nalinci ile Padişah, Altın Toplu Sultan, Bostancı Dede, Usta Nazar ve Hasses Paşa adlı masalda ise evrenselcilik değer grubunda değer ifadeleri bulunmamıştır. Masal kitabında evrenselcilik değer grubunda yer alan değerler ile ilgili örnek ifadeler şöyledir:

[... “Birimiz alsak, birimiz ister; birimiz alsak birimiz ister... Bize sığınmış, namuslu bir kız, başka türlü de edemeyiz. En iyisi bunu kırkımız kardeş edinelim,” derler...] (s.116/19-21)

[...Kız: “ Sen bir padişah oğluyun, ben de bir padişah kızıyım. Dülger kızı aşağı, dülger kızı yukarı, beni hor görmek, üstüme evlenmek sana yakışır mıydı?” der...] (s.159/19-22)

[...Hanedandan bir adam varmış. Kapısı herkese açık, o memlekete her uğrayan yolcu, garip onun konağına inermiş. Sofrasından misafir eksik olmamış...] (s.238/1-4)

#### 4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Ünlü halkbilimcisi Pertev Naili Boratav'ın halk masallarından derleyerek yazdığı “Zaman Zaman İçinde” adlı masal kitabı toplam 22 masaldan oluşmaktadır. Masal kitabında; devler, periler, Arap lalanın özellikleri, kötü üvey annenin kılık değiştirmesi, dervişin zaman ve mekân tanımadan hareket etmesi, uçan atlar, ortalıktan kaybolma, ağaçtan bebeğin güzel bir kıza dönüşmesi, babasından kaçan sultanın öküz suretinde yaşaması, bülbüller ülkesi, kuş olan şehzadenin yeniden insana dönüşmesi, sabır taşının anlatılanlar sonucu çatlaması, karınca padişahı, bülbül padişahı, dev padişahı, sadece ekilen birkaç tohumdan her türlü yemişin olduğu bir bahçeye dönüşmesi, odun kütüğünden perilerin çıkması, kuşların perilere dönüşmesi gibi olağanüstü kahramanlar ve olaylar geçmektedir. Bu olağanüstü kişiler kimi zaman iyi kimi zaman ise kötüdür. Ayrıca masal kitabında güzel – çirkin, çalışkan – tembel, zengin – fakir, doğru – yanlış gibi zıtlıklarla kişilerin mücadeleleri ve olaylar karşısında aldıkları tavırlar anlatılmaktadır. Masalarda cesaretli kişilerin olağanüstü yeteneğe sahip iyi kişilerle işbirliği sayesinde kötülerle mücadelesi, şehzadelerin sevdikleri uğruna devlerle ya da Arap lala gibi kötü özelliklere sahip insanlara karşı başarısı, Yatalak Mehmet'in evlerine gelen çalışkan ve cesur misafir ile birlikte geçirdiği başarılı değişim ve zengin olması gibi olaylardaki zıtlıklar ile kişilerin yaşama bakış açıları ve kişilik özellikleri görülmektedir.

Araştırmada yer alan yirmi iki masal, Schwartz Değer Sınıflaması'nda yer alan güç, başarı, hazcılık, uyarılım, öz yönelim, evrenselcilik, iyilikseverlik, geleneksellik, uyma ve güvenlik değer gruplarına göre incelenmiştir. “Zaman Zaman İçinde” adlı masal kitabında en sık rastlanan değer grupları sırasıyla öz yönelim (197), iyilikseverlik (109) ve geleneksellik (90). Bu bulgu Küçük'ün vd. (2014) “Masal Kitaplarının 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Değerleri Perspektifinden Analizi” adlı çalışmasındaki araştırma bulgularıyla örtüşmektedir. Masalarda

merak duymak, kendi amaçlarını seçebilmek, yardımsever olmak, dürüst olmak, sorumluluk sahibi olmak, olgun sevgi, manevi bir hayat, dindar olmak, hayatın verdiklerini kabullenmek, geleneklere saygılı olmak, ılımlı bir hayat gibi değerler daha sık yer almıştır. Bu değerler, kardeşlerin üvey anneleri ile mücadeleleri, şehzadenin aşkı, çocuk sahibi olamayan çiftin dervişle sınava, tembel olan kişinin eve gelen misafir sonrası değişimi, şehzadenin normal biri olarak sultana talip olması ve sultan ile evlilikleri sonrası sultanın yaşadıkları, yaşlı kadının genç birine dönüşmesi ve bey oğlu ile evlenmesi, Arap Lala'nın farklı masallarda kişiler ile yaşadıkları, Hüsnü Yusuf Şehzade'nin yaşadıkları, kendine güvenen kızın toplumdaki saygın kişilerle mücadelesi gibi olay örgüleriyle verilmeye çalışılmıştır.

Öz yönelim değer grubundaki değerlerin Sitti Hatun (23), Fesleğenci Kızı (18), Hüsnü Yusuf Şehzade (15), Hasses Paşa (14), Ahu Melek (13), Altın Toplu Sultan (13) adlı masalarda daha sık bulunduğu tespit edilmiştir. İyilikseverlik değer grubundaki değerlerin Sitti Hatun (23), Fesleğenci Kızı (18), Hüsnü Yusuf Şehzade (15), Hasses Paşa (14), Ahu Melek (13), Altın Toplu Sultan (13) adlı masalarda daha sık yer aldığı görülmektedir. Geleneksellik değer grubundaki değerlerin Sitti Hatun (16), Yatalak Mehmet (10), Altın Toplu Sultan (9), Ahu Melek (8) adlı masalarda daha sık yer aldığı bulunmuştur.

“Zaman Zaman İçinde” adlı masal kitabında uyma (38), hazcılık (36), güvenlik (34) değer gruplarında yer alan değerlerin sıklığının az olduğu tespit edilmiştir. Toplam yirmi iki masalda sıklığı en az olan değer grubunun ise evrenselcilik (13) olduğu görülmektedir. Masalarda uyma değer grubunda yer alan anne babaya ve yaşlılara saygılı olmak, itaatkâr olmak; yaşamdan haz duyma değer grubunda zevk ve hayattan keyif almak; güvenlik değer grubunda aile güvenliğine önem vermek, iyiliğe karşılık vermek, bağlılık duygusu, toplumsal düzenin sürmesini istemek; evrenselcilik değer grubunda toplumsal adalet ve eşitlikten yana olmak, açık fikirli ve erdemli olmak değerleri tespit edilmiştir. Özellikle evrenselcilik değer grubunda yer alan değerlerin masallardaki sıklığı çok azdır ve bazı masalarda bu değer grubu ile ilgili değerler tespit edilmemiştir. Bu bulgu Akkaya'nın (2014) “Keloğlan Masallarında Yer Alan Değerlerin İncelenmesi” adlı çalışmasındaki araştırma bulgularıyla benzerlik göstermektedir.

Araştırmada elde edilen bulgulara dayalı olarak aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

- Halk anlatılarından sade bir dille derlendiği için Türkçe derslerindeki metinlere çeşitlilik getirmesi amacıyla kitapta yer alan masallar dersin amacına uygun olarak seçilip derslerde kullanılabilir.
- Masallar değerler boyutunda sayfa sayfa ve satır satır incelenip tablo haline getirildiği için verilmek istenen değere göre seçilip farklı derslerde masallar seçilip ders işleyişine katkı sağlayabilir.
- Masalların sade bir dille yazıya aktarılması sebebiyle öğrencilerin ders dışı zamanlarında okuyabilecekleri bir kaynak olabilir.
- Masallardaki kahramanların mücadeleleri ve olaylar karşısındaki tavırları örnek teşkil edebilecek kişilik özelliklerini ve birçok değerleri yansıttığı için derslerde bir kaynak olarak kullanılabilir.
- Pertev Naili Boratav 'ın ilk defa değerler açısından incelendiği “Zaman Zaman İçinde” adlı masal kitabından başka masal kitapları da incelenerek Türkçe dersindeki metinlere çeşitlilik ve işlevsellik kazandırılabilir.
- Pertev Naili Boratav 'ın diğer kitapları farklı değer sınıflamalarına göre incelenebilir.

## KAYNAKLAR

- Akkaya, N. (2014), Keloğlan Masallarında Yer Alan Değerlerin İncelenmesi. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi. Yıl:2, Sayı: 2/1, 312 - 324
- Boratav, P.N. (2009). Zaman Zaman İçinde (2. Baskı). Ankara: İmge.
- Gökçe, F. (2000). Değişim Sürecinde Devlet ve Eğitim. Ankara: Eylül.
- Güngör, E. (2000). Değerler Psikolojisi Üzerine Araştırmalar. İstanbul: Ötüken.
- Karatay, H. (2007). Dil Edinimi ve Değer Öğretimi Sürecinde Masalın İşlevi ve Önemi. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. 5(3), 463 – 475.
- Kendall M G, Babington-Smith B. (1939). The Problem of m Rankings. The Annals of Mathematical Statistics. 10 (3), 275- 287.
- Kağıtçıbaşı C., Kuşdil, M, E. (2000). Türk Öğretmenlerinin Değer Yönelimi ve Schwartz Değer Kuramı. Türk Psikoloji Dergisi. 15 (45), 59-76.
- Küçük, B., Gedik, F. vd. (2014). Masal Kitaplarının 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Değerleri Perspektifinden Analizi. Turkish Studies. 9(2), 1071 – 1087.
- Milli Eğitim Bakanlığı (MEB). (2009). Türkçe Dersi Öğretim Programı (1-5 Sınıflar). Ankara.
- Oğuzkan, A.F. (1993). Eğitim Terimleri Sözlüğü (3.Baskı). Ankara: Gül.
- Sakaoğlu, S. (1999). Masal araştırmaları. Ankara: Akçağ.
- Şirin, M.R. (1988). Çocuk Edebiyatı Yıllığı. İstanbul: Gökyüzü.
- Şişman, M. (2006). Eğitim Bilimine Giriş (1. Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Türk Dil Kurumu (TDK). (2011).Türkçe Sözlük (11. Baskı) . Ankara: Türk Dil Kurumu.
- Dılmaç, B. ve Ulusoy, K. (2012). Değerler Eğitimi. Ankara: Pegem Akademi.
- Şimşek, H. ve Yıldırım, A. (2008). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri (6. Baskı). Ankara: Seçkin.

Ek – 1: Pertev Naili Boratav'ın “Zaman Zaman İçinde” Adlı Masal Kitabında Yer Alan Schwartz Değer Grupları Tablosu Sayfa ve Satır Numaraları

Değer Grupları	Sayfa No/ Satır No	Toplam
<b>GÜÇ:</b> Toplumsal konum, prestij, insanlar ve kaynaklar üzerinde denetim gücü ya da üstünlük.	105/11-12, 106/9, 108/9-10, 119/24-25, 120/8-10, 122/7-9, 124/9-12, 124/14-16, 124/20, 124/23-24, 125/11-14, 125/25-27, 125/29-33, 126/8-11, 126/19, 126/22-23, 130/5, 131/16, 132/16, 133/19-20, 137/8-11, 139/7-8, 139/13-16, 140/20-22, 141/1-3, 143/5-8, 143/28-31, 146/3-5, 147/16-17, 153/1-7, 153/8-14, 153/20-24, 154/19-23, 162/2-3, 164/24-25, 166/1-5, 171/1-3, 180/23-27, 182/3-9, 188/27-33, 191/16-20, 192/18-23, 193/15-16, 193/22-25, 200/7-12, 202/10-11, 203/9-11, 204/31-33, 205/6-13, 205/32, 207/1-4, 208/12-13, 211/23-26, 212/9-12, 212/13-15, 212/30-32, 213/4-6, 213/24-28, 214/31-32, 216/16-19, 217/21-22, 221/1-2, 221/7-10, 225/15-18, 225/24-25, 232/15-20, 235/2-6, 235/18-21, 239/28-30, 244/14, 244/23-24, 251/27-32, 254/8.	<b>73</b>
<b>BAŞARI:</b> Toplumsal standartları temel alan kişisel başarı yönelimidir.	104/14-15, 105/26-29, 108/11-13, 111/25-27, 112/30-34, 119/16-20, 122/1-6, 135/13-14, 141/32-33, 142/23-27, 144/14-17, 146/12-19, 150/29-33, 156/1-5, 157/10-12, 157/29-31, 158/12-16, 158/26-32, 166/9, 175/7-10, 178/11-19, 184/24-25, 188/19-21, 193/32-35 & 194/1-5, 194/1-5, 196/1-6, 196/23-26, 199/7-12, 208/14-15, 211/15-20, 213/1-3, 213/19-24, 214/19-23, 214/28-30, 220/12, 221/5-6, 221/18-22, 222/14-15, 222/16-20, 222/21-24, 222/25-27, 222/28-30, 222/30-32, 224/12-13, 224/14-16, 225/22-24, 228/27-31, 230/5-11, 230/23-28, 235/31-32, 237/8-14, 240/9-11, 246/18-21, 247/15-22, 249/21-23, 252/1-14, 252/14-16.	<b>57</b>
<b>HAZCILIK:</b> Bireysel zevke ve hazza yönelim	106/4-5, 106/7, 112/4-5, 113/22-26, 115/1, 117/23-24, 119/30-31, 122/25-27, 123/22, 126/1-2, 127/1-4, 135/15-16, 136/5-8, 140/6-7, 143/9-12, 144/27-30, 147/32, 154/30-31, 159/25-26, 164/14-16, 178/27-28, 183/32, 184/27-28, 196/15-18, 197/21-22, 202/17-18, 208/16-18, 212/1-3, 214/31, 222/33, 233/8-9, 237/15-16, 244/1-4, 245/5, 247/8-9, 254/9-10.	<b>36</b>
<b>UYARILIM:</b> Heyecan ve yenilik arayışı	104/1-15, 112/14-16, 113/2-4, 118/19, 122/16-21, 123/19-21, 130/6-11, 130/25-27, 131/17-19, 131/22-23, 132/17-19, 133/24-25, 143/18-22, 150/4-5, 150/9-10, 161/15-18, 163/7-15, 163/24-27, 169/1-5, 172/4-8, 174/11-16, 175/3-6, 182/14-24, 182/30-34, 183/1-2, 193/14, 194/13-14, 194/21-25, 197/4-5, 199/5, 200/24-25, 204/10-15, 204/14-17, 205/18-19, 206/1-2, 206/22-23, 207/5, 209/11-15, 210/1-4, 210/5-10, 210/22-27, 210/29-34, 211/1-14, 211/20-22, 216/5-7,	<b>71</b>



	217/15, 218/33-34 & 219/1-4, 219/31-34, 220/3-5, 220/33-34, 221/3-5, 221/13-14, 221/16-18, 221/23-24, 223/18-20, 224/23-35, 227/5-6, 227/13-15, 227/27-29, 227/30-32, 228/16-17, 229/29-33, 231/17-31, 236/1-3, 236/8-15, 248/17-19, 249/13-16, 250/5-7, 250/9-16, 250/22-30, 253/24-29.	
<b>ÖZYÖNELİM:</b> Düşünce ve eylemde bağımsızlık	105/5, 105/24, 105/30, 106/17, 107/18, 109/7-8, 110/4-5, 110/6-10, 110/13-14, 110/29, 111/2, 111/13-14, 111/19, 111/31, 111/34, 112/10-14, 113/20-21, 114/9-10, 115/21-24, 116/6-7, 116/9-11, 117/31, 118/16-17, 118/28-29, 118/33-34, 119/6-9, 119/12-19, 119/22-23, 121/8-15, 122/13-15, 122/16-21, 123/1-4, 123/30, 123/31-32, 123/33, 124/4-6, 126/15-17, 128/4-8, 128/1-13, 129/4-6, 129/11-13, 129/15-18, 131/1-3, 131/5-8, 132/1-3, 132/5-8, 133/7-9, 133/10-14, 133/23-27, 134/1-5, 134/11-17, 134/18-19, 134/21-23, 135/1-4, 136/7-8, 136/16-18, 138/1, 138/19-21, 141/26-31, 142/5-10, 142/22, 144/8-10, 144/19-23, 145/8-9, 146/6-10, 147/24-28, 149/14-16, 149/17-18, 150/1, 150/2-3, 150/4-5, 150/17-22, 151/24-25, 152/24-25, 155/5-6, 156/26-28, 156/32-33, 161/15-18, 163/3-6, 163/19-21, 164/1-4, 164/22-23, 164/28-30, 165/10-11, 166/22-26, 166/29-31, 167/15-19, 168/3-4, 168/25-26, 169/10-11, 170/6-9, 170/10-12, 171/4-7, 171/17-22, 171/24-27, 171/32-34, 172/10-32, 172/26-27, 173/3-6, 173/14-15, 173/32-33, 174/5-7, 174/16-20, 174/20-23, 176/4-7, 179/10, 180/11-12, 180/19-20, 180/23, 181/1, 181/20-23, 181/29-31, 182/3-4, 182/10-12, 182/25-29, 183/24-27, 184/15-17, 184/20-23, 185/4-8, 185/26-27, 187/8-16, 187/19-22, 187/24-33, 188/1-3, 188/5-10, 188/12-14, 189/9-12, 189/17-30, 192/26-30, 193/27-30, 194/28-29, 194/31-34, 195/32-34, 200/16-22, 201/2-4, 201/16-19, 201/22-29, 201/32-34 & 202/1-5, 204/21-24, 205/1-4, 205/19-21, 205/24-27, 206/2-4, 206/24-28, 207/27-32, 209/6-7, 211/32, 212/16-17, 213/7-9, 213/32-33, 214/17-18, 216/19-20, 216/21-23, 216/27-29, 216/30-33, 217/17-21, 217/17-21, 217/31-32, 217/33-34, 218/18-21, 218/7-9, 218/24-25, 220/17, 221/14-16, 223/15-17, 224/1-2, 225/1-3, 225/4-5, 225/6-8, 225/20-22, 225/29-31, 226/6-7, 227/16-17, 228/8-9, 230/12-17, 235/1, 239/17-19, 240/9-11, 240/26-28, 241/30-31, 244/15-16, 244/19-22, 246/6-13, 247/10-12, 247/22-25, 248/1-7, 248/12-16, 248/21-27, 249/24-26, 249/27, 250/1-4, 250/31-33, 251/19-29, 252/22-29, 253/1-3, 253/21-23.	<b>197</b>

<p><b>EVRENSELÇİLİK:</b> Anlayışlılık, hoşgörü ve tüm insanların doğanın iyiliğini gözetmek</p>	<p>112/7-9, 116/19-21, 117/25-27, 120/13-15, 126/26-28, 139/9-12, 159/19-22, 162/22-30, 179/11-13, 180/1-5, 181/5-7, 183/32-34, 184/17-19, 186/3-6, 195/7-10, 195/13-15, 238/ 1-4, 240/16-23, 243/10-18.</p>	<p><b>13</b></p>
<p><b>İYİLİKSEVERLİK:</b> Bireyin yakın olduğu kişilerin iyiliğini gözetme ve geliştirme</p>	<p>103/12-15, 104/26, 105/14-15, 105/35, 106/1, 110/20-23, 109/2-3, 110/30, 111/3, 111/15-16, 112/3-4, 112/5-6, 113/13-16, 115/19-20, 116/ 23-24, 116/25-27, 117/27-29, 117/32-33, 118/1-3, 118/4-5, 118/22-23, 118/24-25, 118/30-32, 119/1-5, 119/26-29, 120/7, 121/4-5, 122/22-23, 123/24-26, 127/8-9, 135/10-12, 136/8-10, 136/12-14, 137/14-18, 137/27, 138/2-5, 139/19-22, 139/24-27, 139/30-32, 140/7-8, 141/14-20, 142/12-16, 144/11-14, 144/23-27, 145/3-5, 146/1-2, 147/14-16, 147/29-30, 148/2-8, 148/14-17, 151/7-8, 152/7, 152/1-4, 155/1-4, 159/19-24, 162/5, 165/23-32, 166/20-21, 167/26-34, 168/6-7, 171/10-11, 173/11-14, 174/24-26, 175/12-14, 175/18-21, 177/16-18, 177/26-27 &amp; 178/1-2, 178/8-11, 178/20-25, 179/11-13, 180/1-5, 181/5-7, 183/32-34, 184/17-19, 186/3-6, 191/1-3, 198/4-5, 199/27-30, 203/4-6, 204/26-28, 205/1, 209/2-4, 209/11-19, 210/28-30, 212/21-26, 213/10-12, 213/13-19, 214/8-15, 214/3-7, 216/1-2, 217/7-14, 218/9-15, 219/22-29, 220/27-29, 223/7-8, 223/12, 223/14-15, 224/4-11, 226/17-28, 227/10-12, 227/25, 229/12-15, 229/16-28, 238/16-18 &amp; 239/1-2, 239/3-8, 239/10-27, 240/1-3, 241/16-29, 243/5-9.</p>	<p><b>109</b></p>
<p><b>GELENEKSELLİK:</b> Kültür veya dinsel töre, fikirlere saygı ve bağlılık</p>	<p>104/20, 106/26-27, 109/12-14, 110/23, 111/32-33, 112/16, 113/18-20, 115/30-32, 116/12-14, 117/9-12, 120/1-3, 122/28-31, 123/5-6, 123/7-9, 123/11-13, 123/17-18, 126/2-4, 127/6-7, 130/12-14, 135/15, 137/3-7, 137/26-27, 138/6, 138/8-9, 140/23-24, 141/8-12, 143/9, 143/23-26, 144/11-14, 144/27-30, 145/10-12, 146/6-10, 146/19-20, 146/24-25, 146/25-28, 147/29-30, 151/15-23, 152/19-20, 153/27-29, 154/27-29, 154/30-31, 155/5-7, 155/14-16, 155/17-19, 156/28, 157/2-5, 160/11-14, 161/22-25, 164/6-7, 165/5-6, 167/1-5, 167/31, 167/33-34, 168/8-11, 175/15-17, 179/6-9, 179/14-16, 179/16-20, 180/6-10, 180/12-16, 181/12-13, 183/12-16, 183/21-23, 183/29-32, 184/7-9, 184/33-34, 185/11-14, 186/7-9, 186/10-16, 186/33, 189/26-30, 192/4-10, 195/26-27, 199/21-26, 200/23-24, 204/9-10, 212/1-3, 214/31, 215/4-6, 215/8-9, 215/11-12, 215/13-14, 215/15-16, 215/17-21, 219/30, 220/25-26, 220/30-31, 225/32-34 &amp; 226/1, 232/21-28, 241/5-6.</p>	<p><b>90</b></p>
<p><b>UYMA:</b> Başkalarına zarar verebilecek ve toplumsal</p>	<p>105/11-12, 108/11-13, 112/16, 116/15-16, 119/31-34, 120/11-12, 124/17-18, 124/21-22, 125/4, 126/24, 137/12-13, 138/11-12, 140/3-4, 141/4-5, 143/31-33, 148/9-13,</p>	<p><b>38</b></p>

beklentilere aykırı olabilecek dürtü ve eylemlerin sınırlandırılması	149/21-22, 151/8-11, 151/33-34, 152/31-33, 166/9-10, 179/20-21, 180/20-21, 181/1-5, 181/7-12, 186/16-19, 187/1-2, 200/26-27, 202/12-14, 203/11-12, 205/33-34, 211/27-29, 212/33-34, 215/10, 221/11-12, 236/30-33, 241/1-3, 245/9-15.	
<b>GÜVENLİK:</b> Toplumun var olan ilişkilerinin ve kişinin kendisinin huzuru ve sürekliliği	103/6, 103/12-15, 103/16-19, 104/1-15, 104/23-24, 106/26, 110/15-19, 112/25-26, 112/27-29, 138/15-18, 140/11-15, 151/1-2, 151/30-31, 164/8-11, 164/25-27, 165/1-4, 165/7-9, 166/14-17, 174/27-33, 175/28-32, 176/18-21, 177/19-23, 178/3-8, 184/4-6, 185/8-10, 185/14-15, 196/11-14, 196/27-31, 199/2-4, 202/15-16, 216/24-26, 217/24-27, 218/28-31, 242/8-13.	<b>34</b>
<b>TOPLAM</b>		<b>718</b>